

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Suunnitelma jättää pitkälti ulkopuolelle kolmannen sektorin toimijat, joilla on käytäntöön suuntautuvaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä merkittävää osaamista yhteiskunnallisista haasteista. Lisäksi kolmannen sektorin toimijoiden integrointi tiiviisti yhteistyöhön edistäisi asiakasnäkökulman huomioimista TKI-toiminnassa.

Nykyiset rahoitusinstrumentit eivät tue kolmannen sektorin TKI-toimintaa riittävästi. Kolmannella sektorilla on merkittävää osaamista koskien monimutkaisia, yhteiskunnallisia haasteita sekä tähän liittyvää tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset innovaatiot tulisi huomioida systemaattisesti muiden innovaatiosektoreiden rinnalla. Sektorit eivät kilpaile vaan täydentävät toisiaan. Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset innovaatiot ovat uusia ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin. Sosiaalisen ja yhteiskunnallisen innovaatiotoiminnan olisi syytä näkyä myös mm. tutkimus- ja innovaationeuvoston jäsenistön ja asiantuntijaryhmien kokoonpanoissa sekä sitä kautta heijastua neuvoston toiminnan sisältöihin.

Sosiaalisten ja yhteiskunnallisten innovaatioiden kehittämisessä ja levittämisessä on kansalaisyhteiskunnan toimijoilla erityisen merkittävä rooli. Järjestöjen, säätiöiden ja kansalaisliikkeiden osaamisen hyödyntämistä rajoittaa kuitenkin se, ettei niiden potentiaalia tunnisteta riittävän hyvin Suomen innovaatiopolitiikassa. Olisi tärkeää vahvistaa kolmannen sektorin toimijoiden, säätiöiden ja järjestöjen, mahdollisuuksia saada rahoitusta sekä innovaatiotoimintaan että innovaatioiden levittämiseen.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Suunnitelmassa ei tunnisteta kolmannen sektorin ja yhteiskunnallisten yritysten tarjoamia mahdollisuuksia TKI-toimintaan.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Yhteistyössä tulisi huomioida korkeakoulusektorin, yritysten ja hyvinvointialueiden lisäksi myös kolmas sektori. Eri sektoreiden osaaminen ja toiminta ei kilpaile, vaan täydentää toisiaan. Sen lisäksi, että kolmannella sektorilla on vahvaa omaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa, niillä on potentiaalisesti myös merkittävä rooli tutkimustulosten hyödyntämisen edistämässä. Kolmannella sektorilla on pitkäaikaista kokemusta sosiaalisesta innovaatiotoiminnasta ja innovaatioiden soveltamisesta käytäntöön. Eri sektoreiden osaaminen ja toiminta eivät kilpaile keskenään, vaan täydentävät toisiaan. Kolmas sektori ja yhteiskunnalliset yritykset tulee integroida tiiviimmin kansallisiin ja kansainvälisiin TKI-ekosysteemeihin ratkomaan isoja, vaikeita yhteiskunnallisia haasteita.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

Kolmannen sektorin T&K-toimintaa tekevät organisaatiot ja yhteiskunnalliset yritykset on huomioitava T&K toiminnan rahoituksessa.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Kolmannella sektorilla on tärkeä rooli uutta tietoa tuottavassa T&K toiminnassa sekä osaamista kehittää toimintamalleja, joilla tutkittua tietoa saadaan laajemmin yhteiskunnan hyödyksi. Kolmas sektori työllistää osaltaan tohtoreita käytäntölähtöiseen tutkimukseen.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

-

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

Kolmannen sektorin toimijoilla on potentiaalisesti merkittävä rooli myös kansainvälisesti koskien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisesta. EU:n tutkimus- ja innovaatiostrategian kansallisessa toteuttamisessa tulisi huomioida yhteiskunnalliset yritykset sekä yhteiskunnallisten innovaatioiden tukeminen.

Sosiaalisten innovaatioiden kehittäminen ja skaalaaminen on keskeinen osa myös EU:n yhteisötalouden suunnitelman toimeenpanoa. Erityisesti kansalaisyhteiskunnan toimijat, kolmas sektori, ovat olleet Suomessa aktiivisia ja tuloksellisia sosiaalisten innovaatioiden kehittäjiä ja levittäjiä. Tämän toiminnan asema osana muita rahoitus- ja palvelujärjestelmiä on syytä turvata, tunnistaa ja huomioida jatkossa entistä vahvemmin. Yhteiskunnallisten innovaattoreiden tulee hyötyä myös taloudellisista kannusteista

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

Mm. yhtenä Euroopan nopeimmin ikääntyvistä maista Suomella olisi mahdollisuus rakentaa edelläkävijyyttä koskien yhteiskunnallisia innovaatioita. Kolmas sektori toimii aktiivisesti humanististen, yhteiskuntatieteellisten sekä luovien alojen integroinnissa TKI-toimintaan. Yhteiskunnallisten haasteiden ratkomiseen tarvitaan uusia toimintamalleja, verkostoja sekä innovaatiotoimintaa, jossa kolmannella sektorilla on vahvaa osaamista sekä siten potentiaalisesti merkittävä rooli.

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

-

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

Rahoitusinstrumenttien tulisi paremmin tukea kolmannen sektorin ja yhteiskunnallisten yritysten toimintaa. Jotta TKI-rahoitus saataisiin parhaalla mahdollisella tavalla hyödynnettyä, tulisi rahoitusta ohjata myös tulosten levittämiseen ja skaalaamiseen.

Shemeikka Riikka
Kuntoutussäätiö